

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

redegørelser, der også under et ændret tilskudssystem vil være af væsentlig betydning, og som er indarbejdet i det her foreliggende lovforslag.

Jeg skal blandt disse særligt fremhæve, at den fremtidige folkebiblioteksordning sigter mod en ensartet betjening af hele landets befolkning, idet forslaget bygger på heltidsbiblioteker overalt; sådanne biblioteker skal allerede efter gældende lov have en faguddannet, heltidsbeskæftiget leder. Imidlertid vil denne bestemmelse ikke umiddelbart kunne opfyldes alle vegne allerede på grund af mangelen på uddannede bibliotekarer. Endvidere ville det være uheldigt at søge en omlægning af alle nuværende deltidsbiblioteker til heltidsbiblioteker gennemført f. eks. fra dette lovforslags ikrafttræden, idet kommunerne må have en rimelig tid til at planlægge deres biblioteksvæsen, herunder i hvilket omfang opgaverne mest praktisk kan løses ved et samarbejde mellem flere kommuner. Der er da også i § 20 foreslået en dispensationsadgang efter regler, fastsat af ministeren for kulturelle anliggender, og dispensationer agtes givet efter de hidtil fulgte retningslinier, hvorefter praktisk taget ingen kommune har fået afslag på en sådan ansøgning.

Af betænkningens øvrige forslag vil jeg gerne fremhæve forslaget i § 1, der vel i alt væsentligt svarer til den nugældende lovs § 1, men som dog præciserer, at der ved „andet egnet materiale“ — som det udtrykkes i 1964-lovens formålsparagraf — forstås audiovisuelle samlinger for voksne og børn, og at dette materiale principielt er ligestillet med bøger og andet trykt materiale. Medens dette således er en tydeliggørelse af den allerede gældende formålsbestemmelse, er bestemmelsen om, at folkebibliotekerne skal virke som informationscentraler, ny i loven. Der er dog her for de fleste bibliotekers vedkommende kun tale om en kodificering af en mangeårig praksis.

I lovforslaget foreslås det statueret, at der for hvert amt skal findes et centralbibliotek. Dettets opgaver er en videreførelse af de hidtidige opgaver for centralbibliotekerne, men der vil herudover blive spørgsmål om en noget videregående rådgivningsvirksomhed ikke mindst på faglige specialområder, som en del mindre biblioteker ikke selv har ka-

pacitet til at varetage. Udgifterne til centralbiblioteksvirksomheden — jfr. herom forslaget § 10 — skal efter forslaget afholdes af amtskommunen, jfr. § 14. Bistand af biblioteksteknisk art, der hidtil er ydet vederlagsfrit til deltidsbiblioteker, skal centralbiblioteket iflg. forslaget have betalt. Betaling kan ydes enten af vedkommende bibliotek eller af amtet, hvis dette ønsker på denne måde at støtte enkelte mindre kommunebiblioteker.

I modsætning til de tidligere folkebibliotekslove indeholder forslaget ikke bestemmelser om skolebiblioteker, idet bestemmelser herom efter forhandling med undervisningsministeriet er optaget i det fremsatte forslag til ændring af lov om folkeskolen. Dette betyder ikke, at det mangeårige samarbejde mellem folkebibliotekerne og skolebibliotekerne ophører; det videreføres ved en koordinering af materialeanskaffelser og gensidig låneadgang og gennem et samarbejde, der nærmere aftales mellem folkebibliotekerne og skolebibliotekerne, der i øvrigt forsynes gennem de regionale centraler for undervisningsmidler, som i henhold til et af undervisningsministeriet udarbejdet lovforslag oprettes på amtsplan og landsplan.

Et særligt problem frembyder udformningen af den bestemmelse, der tilsigter at videreføre biblioteksafgiften til forfattere m. fl. for benyttelsen af deres bøger i folkebibliotekerne (ydelsen til Dansk Forfatterfond). Denne ydelse har hidtil udgjort en given procent, iflg. 1964-loven 6 pct., af statens samlede tilskud til folkebibliotekerne. Da dette tilskudsgrundlag ikke fremtidig er anvendeligt på grund af overgangen til statstilskud efter objektive kriterier, og da der endvidere er rejst en række spørgsmål om kredsen af de berettigede til at få del i de såkaldte „bibliotekspenge“, har jeg valgt foreløbig at foreslå bestemmelsen udformet således, at den mest muligt svarer til den nugældende bestemmelse. Jeg henviser herom nærmere til § 18 i forslaget og til bemærkningerne hertil.

Forslag til en ændret udformning af bestemmelsen i lovforslagets § 18 agtes fremsat, når det af mig i juli 1972 nedsatte bogmarkedsudvalg har afsluttet sit arbejde, og når forhandlinger med andre rettighedshavere end forfattere er gennemført.

Som det vil fremgå af redegørelsen i